

Od gospode Mire L. doznali smo i kako su i nekim drugim radnicama, posebice u Zagrebu, isto tako isplaćene niže otpremnine, ali one se nisu usudile pokrenuti nikakav spor

HŽ je promijenio spornu Odluku o poticajnim otpremninama

ITOGA IMA Mira L. dokazala kako HŽ Putnički prijevoz diskriminira žene

Dobila čak 40 posto manju otpremninu nego muškarci

Danica Pajtak

Nepravomoćnom presudom Općinskog suda u Varaždinu HŽ Putnički prijevoz proglašen je krivim zbog nejednakog postupanja prema zaposlenicima na temelju spola. Konkretno, utvrđeno je kako je HŽ ženama isplaćivao otpremnine u manjem iznosu od iznosa koje je isplatio zaposlenicima muškog spola u identičnoj situaciji, a sve zahvaljujući Miri L. iz Varaždina kojoj treba nadoknadi imovinsku štetu u iznosu od 60.000 kuna s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Ivana Golubić Horvat, odvjetnica Mire L.

Gospoda Mira L. nada se da će i druge žene pokrenuti spor protiv HŽ-a

Sporni pravilnik

Tužiteljica je gotovo 34 godine radila u HŽ-u kao glavna referentica prodaje. Uvjetima i stanjem na poslu tijekom čitavog radnog vijeka bila je zadovoljna, no sok je uslijedio kada je dobila sporazumni raskid ugovora o radu. Naime, nakon što ga je potpisala, shvatila je kako je njoj isplaćena poticajna otpremnina u iznosu od 140.000 kuna, dok je njezinom muškom kolegi isplaćena 60.000 veća otpremnina, iako je imao isti broj godina staža i apsolutno iste uvjete i opis posla!

Vidjevši to, obratila se HŽ-u u želji da se situacija riješi mirnim putem, no bez uspjeha. U HŽ-u su svoju odluku pravdali zasebnom Odlukom o poticajnim otpremninama u skladu s kolektivnim ugovorom i dodatkom koji je utvrđivao otpremnine, ne na temelju staža, nego na temelju broja godina koje radniku nedostaju do pune starosne mirovine. Prema računici HŽ-a, radnicima kojima je nedostajalo četiri godine do starosne mirovine pripadala je otpremnina od 200.000 kuna, onima kojima je nedostajalo tri godine otpremnina od 180.000 kuna, onima kojima je nedostajalo dvije godine 160.000 kuna te za jednu godinu 140.000 kuna.

S obzirom na to kako su većina radnika u HŽ-u muškarci, ta odluka direktno je pogodila tek manji dio žena koje s njom bile zahvaćene, među njima i gospođu Miru L., koja se obratila Pravobraniteljici za

To je bio prvi sudski spor u koji se Pravobraniteljica umiješala vezano uz ovu problematiku

ravnopravnost spolova Višnji Ljubičić. Ona je intervenirala te HŽ-u poslala preporuku da izmijeni Odluku o poticajnim otpremninama.

HŽ je Odluku i izmijenio i time neposredno priznao krivnju i grešku, ali ne i retroaktivno pa se tužiteljica odlučila u srpnju prošle godine pokrenuti sudski spor. Zapravo, retroaktivno oni nisu niti mogli to priznati jer nije bila moguća retroaktivna primjena izmijenjene odluke pa bi u tom dijelu bila potrebna preformulacija. Međutim, ono što je bila otvorena opcija jest da se u tom slučaju izvansudski nagode sa svim radnicama kojima su isplaćene otpremnine u navedenom manjem iznosu. Na takvu nagodbu žalost nisu bili spremni u HŽ-u što je

i rezultiralo pokretanjem ovog spora - doznajemo od odvjetnice i punomoćnice gospođe Mire L.

Specifičan spor

Otkrila nam je i kako je gospođa Mira izuzetno zadovoljna presudom te kako se nada i vjeruje da će presuda postati pravomoćna.

Iznimno smo zahvalni pravobraniteljici za ravnopravnost spolova što se uključila u ovaj spor kao umješak. Ovo nije tipičan radni spor, već je to antidiskriminacijski spor koji je dosta specifičan i za kakav se u praksi ljudi rijetko odlučuju - veli odvjetnica Ivana Golubić Horvat, dodavši kako se ljudi općenito teško odlučuju na pokretanje radnih sporova.

Srećom, gospođa Mira L. bila je jedna od onih koji su se odvažili i uspjela je na sudu dokazati kako javna tvrtka diskriminira žene. Zbog njezine inicijative, HŽ je promijenio spornu Odluku o poticajnim otpremninama i danas niti jedna žena koja radi u HŽ-u više ne može biti dovedena u situaciju u kakvoj je bila gospođa Mira L.

Ipak, od gospođe Mire doznali smo i kako su i nekim drugim radnicama, posebice u Zagrebu isto tako isplaćene niže otpremnine, ali žalost one se nisu usudile pokrenuti nikakav spor.

Moja stranka se nada da će ih predmetna presuda sada potaknuti na to - kazala nam je odvjetnica Ivana Golubić Horvat.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova: Poslodavci kažnjavaju žene

U spor gospođe Mire L. protiv HŽ-a kao umješak uključila se i pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić i to je bio prvi sudski spor u koji se umiješala vezano uz ovu problematiku.

Sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova, Zakonu o radu te praksi Suda EU Pravobraniteljica već godinama upozorava kako sustavi poticajnih otpremnina koji znatno niži iznos otpremnine za žene pokušavaju opravdati njihovim pravom izbora odlaska u raniju redovnu mirovinu predstavljaju diskrimi-

naciju temeljem spola i takva praksa predstavlja povredu jamstva jednake plaće za jednak rad žena i muškaraca. Koristeći činjenicu da je ženama zajamčeno pravo na izbor odlaska u redovnu mirovinu prije navršnih 65 godina života poslodavci na ovaj način kažnjavaju žene i umanjuju volju zakonodavca koji

im je osigurao to pravo. Istovremeno, ovakvim sustavima poticajnih otpremnina osigurani su znatno veći novčani iznosi muškarcima iste životne dobi i istog radnog staža bez obzira na to planiraju li po raskidu radnog odnosa iskoristiti svoje pravo na prijevremenu mirovinu ili ostati na tržištu rada. Pravobraniteljica je u nekoliko navrata izdala upozorenje poslodavcima zbog slične prakse ograničavanja pristupa povoljnijim poticajnim otpremninama ženama - kazali su nam u uredu Pravobraniteljice.